

Szent Kereszt Felmagasztalása – 2014. szeptember 14.

Egy faluban két fiatal fiú ugyanabba a lányba volt szerelmes. Noha régóta és jól ismerték egymást, a vonzódásuk mégis szembeállította őket egymással, riválissá tette őket. Amikor a lány nagy nehezen választott, és feleségül ment egyikükhöz, a másik nem volt képes elviselni a kudarcot. Minél többször látta őket együtt, annál jobban forrt a szívében a gyűlölet. Végül is elhatározta, hogy megöli vetélytársát. Tudta, hogy a másik férfi minden héten többször is át szokott hajtani autójával a falu szélén elterülő erdőn, hogy meglátogassa az arrafelé lakó idős szüleit. Egy napon kileste, hogy hogyan szedelőzködik és készülődik ismét az erdőbe. Gyorsan magához vette a puskáját, és egy másik úton elébe került a vetélytársának. Autóját távolabb hagyta, ő pedig elbújt egy nagy fa mögött annak az erdei útnak a mentén, amerre a másik fiú rendszeresen el szokott hajtani. Amikor feltűnt az autó és egyre közeledett, hirtelen előlépett a fa mögül, ráfogta a puskát a kocsiiban ülő ellenfelére és elsütötte a ravaszt. A másik fiú már akkor is megijedt, amikor váratlanul meglátta maga előtt vetélytársát, hát még amikor az puskát szegezett rá! Elrántotta a kormányt, s leszaladva az útról nekihajtott egy útszéli fának. A lövést leadó férfi azt gondolva, hogy golyója célba talált, elhajította a fegyvert, s futni kezdett az autója irányába az erdő sűrűjén keresztül. Nem számított azonban arra, hogy a vadászok éles fogú, erős csapdákat rejtettek el a bozótban az elszaporodott vadállomány megritkítása végett. Egyenesen belefutott egy ilyen csapdába, s az éles, hegyes fogak összecsapdáltak a lábszárán. A kíméletlen csapda el is törte a férfi lábát, súlyos fájdalmat okozva. Ráadásul olyan szorosan tartotta fogva, hogy semmiképp nem tudta szabad kézzel szétfeszíteni a vasakat. Segítségért kiáltozott hát, hosszú percekig keresztül. Egyszer csak meg is hallotta, hogy valaki jön feléje, tördelve a gallyakat, ágakat. Még hangosabban kiáltozott, de torkára forradt a szó, amikor meglátta, ki közeledik. Halottnak hitt ellenfele lépett oda hozzá, sebesen, véresen, de élve. Egy vascsövet tartott a kezében. A csapda által megfogott fiú eltakarta a szemét, hogy ne lássa, ahogyan majd lesújt rá a vascsó. Azonban semmi ilyesmi nem történt. Azt érezte, hogy a lábán lassan enged a csapda szorítása: a másik férfi a vascsóval szétfeszítette az éles fogakat. Majd néma csöndben, egyetlen szót sem szólva vállára vette a sebesült ellenfelét, s megkeresve annak autóját bevitte a faluba. A gyilkos hajlamú férfi ekkor értette meg: az, hogy valaki nem áll bosszút ellenségén, aki rosszat tett vele, nem a legtöbb, amit megtehet érte!

Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén arra az eseményre emlékezünk, amikor Szent Helena császárnő, az első keresztény császár, Nagy Konstantin édesanyja megtalálta a Golgota dombon Krisztus keresztjének maradványait. Ez a buzgó és lelkes asszony mindent megtett annak érdekében, hogy fellelje és Rómába vitesse a Jézus megváltó szenvedéséről tanúskodó ereklyét, mert meg akarta értetni és éreztetni pogány népével, hogy milyen óriási áldozatokat hozott az ő megszabadulásukért, örök boldogságukért a keresztények Istene. A mai evangélium mondatai talán a legismertebb, leggyakrabban idézett részletei Jézus tanításának: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda érte, hogy aki Őbenne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen. Nem azért küldte Isten a Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ.” Amikor azonban halljuk, olvassuk vagy idézgetjük Jézusnak ezeket a valóban gyönyörű, vigasztaló szavait, legtöbbször leragadunk a mondat első felénél: Isten Fia nem ítél el minket. Elégedetten és felszabadultan sóhajtok: „Ó, hát akkor nem áll bosszút rajtunk az Isten elkövetett bűneinkért, a fájdalomért, amit a törvényei megszegésével okoztunk neki! De jó!” Valóban, már ez is nagyszerű dolog, a szeretetnek komoly jele. Azonban az Isten nem áll meg a szeretetnek ennél a szintjénél. Ő sokkal többet akar tenni értünk. Nem elégszik meg azzal, hogy nem ítél el, nem áll bosszút,

nem viszonozza rosszal a rosszat. Figyeljünk csak fel a mondat második felére is, ami fontosabb, mélyebb tartalmú, mint az első: „... hanem hogy üdvözljön általa a világ.”

Talán azért nem szoktuk annyira figyelembe venni ezt a mondatrészt, mert valójában nem is értjük igazán, mit is takar az üdvösség, üdvözülés fogalom. A görög és a latin nyelvben is az üdvöt, üdvösséget jelentő szó az „egészség, teljesség” tartalommal bír. Vagyis amikor a klasszikus „Üdv neked!” köszönést alkalmazták, akkor egészséget, teljes életet kívántak egymásnak az ókori emberek. Azonban nem csak a testi egészség értelmében, hanem a teljes embert figyelembe véve lelki értelemben is: vagyis az egész emberi élet boldogságát, megelégedettségét kívánták. Az üdvözülés tehát gyógyulást, újra egészsé, teljessé válást jelent eredeti értelmében. A bűnnel az ember nem csak és nem elsősorban Istennek árt, akinek parancsát semmibe veszi. Nem is csupán embertársának vagy társainak árt, akiket megsebez vele. A bűnnel elsősorban és talán legsúlyosabban önmagának árt az ember. Megsérti vele mindenekelőtt a szeretni tudásra való képességét, ami pedig az emberi élet és küldetés lényege. Megsérti vele akaratának ellenálló képességét a rosszal szemben. Megsérti vele kapcsolatait, és bizony sokszor kárt okoz vele testi épségének is, pl. a szenvedélybetegségek esetében. A bűntől sebzett embernek tehát gyógyulásra, üdvösségre van szüksége. Nem elég számára az, hogy nem állnak bosszút rajta, hogy nem okoznak még pluszban egyéb rosszat neki afölött, amit ő már okozott magának. A keresztpedig, helyesebben a kereszten szenvedő Jézus ezt a gyógyulást adja meg mindenkinek, aki őszinte hittel és bűnbánattal tekint föl Rá. Amint Mózes fölemelte a rézkígyót a pusztában, hogy akit kígyómarás ért és rátekint, az meggyógyuljon, úgy emelik fel az Emberfiát is a kereszten, hogy a bűnök által megsebzettek gyógyulást, egészséget találjanak Benne.

Hogyan gyógyít a kereszten függő Krisztus? Először is a szeretni tudás képességében megsérült ember, látva, átérezve azt a rendkívüli odaadást, áldozatkészséget, amit Jézus tanúsított szenvedésében még az ellenségei iránt is, újra megtanul erősen szeretni. Jézus önfeláldozását követve megtisztulhat a szeretetünk az önzéstől és kényelmességtől. Azután aki a kereszten érte szenvedő Krisztusra tekint, az a végletekig menő megbocsátással találkozik. A megbocsátás pedig sokkal több az el nem ítélésnél: amellet, hogy nem okoz rosszat a másiknak, még a kapcsolatot is megőrzi, helyesebben helyreállítja vele. Aki megbocsát, az ugyanaz marad a másik életében, aki korábban is volt. Nem szakít vele, nem rúgja fel a kapcsolatot. Jézus megbocsátása tehát gyógyítja az ember megsérült kapcsolatait, amennyiben mi is erőt kaphatunk Tőle az igazi megbocsátásra, kiengesztelődésre. Végül a talán legkevésbé megfogható, de legfontosabb gyógyítást, teljessé tevést éppen a keresztp megváltó ereje fejti ki azáltal, hogy lehetővé teszi számunkra az Isten Országába való eljutást halálunk után. Ugyanis vannak a bűnöknek olyan következményei, ártalmi, amiket ebben a földi életben már nem lehet kiküszöbölni: amiket az ember kénytelen végighurcolni egész evilági életén. Az ezektől való meggyógyulás akkor következik be, amikor az ember elhagyva ezt a világot eljut Isten Országába, ahol már nem lesz többé bűn, szenvedés, gyász és siralom. Jézus keresztfáldozata éppen ezt az örök, boldog életet érdemelte ki nekünk, bűneink és botlásaink ellenére is. Nekünk azt kell tennünk, amit a kígyók által megmárt zsidóknak is a pusztában: hittel, imádsággal, bűnbánattal feltekinteni Arra, akit értünk felemeltek, felmagasztaltak a keresztfán!